

Srebrenički istražitelj ispitan o izvorima

Author: Velma Šarić

Žan-Rene Ruez, koji je vodio istragu Tribunala o masovnim ubistvima, kaže da je dokaze prikupio iz raznih izvora.

Bivši istražitelj Haškog tribunala odgovarao je ove sedmice na pitanja o istrazi sprovedenoj o masakru u Srebrenici, koji se odigrao 1995. godine.

Na suđenju komandantu vojske bosanskih Srba, Ratku Mladiću, Žan-Rene Ruez (Jean-René Ruez) je svoje svedočenje pred Tribunalom započeo u aprilu mesecu, ali je zbog gustog rasporeda zasedanja ono nastavljeno tek ove sedmice.

Srebrenica je grad u istočnoj Bosni, koji su 11. jula 1995. zauzele snage bosanskih Srba. Narednih je dana bilo ubijeno preko 7,000 bosansko-muslimanskih muškaraca i dečaka, a Mladić se tereti za planiranje i nadziranje tog masakra.

Mladiću se u optužnici, koja ima ukupno 11 tačaka, pripisuje odgovornost za zločine genocida, progona, istrebljenja, ubijanja i prisilnog raseljavanja, kojima je „doprineo ostvarenju cilja – trajnog uklanjanja bosanskih Muslimana i bosanskih Hrvata sa teritorije na koju su pravo polagali bosanski Srbi“.

Kao viši inspektor francuske policije koga je Tribunal imenovao za glavnog istražitelja za Srebrenicu, Ruez je rekao da je svoju istragu započeo 1995. godine, tako što je u Tuzli – „20. jula ili otprilike tada“ – uzeo izjave preživelih. Nakon potpisivanja Dejtonskog mirovnog sporazuma i dolaska mirovnih trupa NATO-a, on je početkom 1996. predvodio prvu zvaničnu misiju Tribunala na području Srebrenice.

Rueza je na ovosedmičnom saslušanju unakrsno ispitivao Mladićev branilac Branko Lukić, pri čemu je i tužilac Piter Mekloski (Peter McCloskey) postavljao neka dodatna pitanja.

Lukić je počeo tako što je Rueza pitao zbog čega je u ranijem svedočenju rekao da je njegov izvor informacija bio „AID, tajna služba koju su podjednako koristili bosanski Srbi, Hrvati i Muslimani“ – što je opis koji po advokatu „ne odgovara činjenicama“.

Ruez je odgovorio da mu je tek kasnije, nakon što je u Tuzli stupio u kontakt sa predstavnicima Agencije za istraživanje i dokumentaciju (AID), postalo jasno da je „to u osnovi bila bošnjačka obaveštajna služba, koja je uglavnom služila bošnjačkoj centralnoj vladi Republike Bosne i Hercegovine“.

Lukić je svedoka upitao da li je informacije o Srebrenici dobijao iz različitih evropskih obaveštajnih izvora, koji su u to vreme bili prisutni u Bosni. Branilac tvrdi da je francuska obaveštajna služba bila prisutna „na terenu“ u sklopu mirovnih trupa Ujedinjenih nacija (UNPROFOR).

Ruez je rekao da mu je ta činjenica poznata, ali da on od francuske obaveštajne službe, „niti od bilo koje druge“, nije tražio podatke, niti je smatrao neophodnim da ih traži.

Lukić je Rueza pitao da li je uzeo u obzir „medijske glasine“ po kojima su strane obaveštajne službe umešane u „ubijanje Muslimana u Srebrenici“.

„Te glasine su bile toliko blizu fantazije da nisam imao nikakvih razloga da ih razmatram“, odgovorio je Ruez.

Prilikom Ruezovog ranijeg svedočenja, Mladićeva odbrana je pokušala da pokaže da je njegov istražiteljski rad gotovo isključivo počivao na obaveštajnim podacima, te da stoga nije nužno pouzdan.

U svom dodatnom ispitivanju, tužilac Mekloski je Rueza pitao koje je vrste izvora koristio u istrazi i kako je izvodio zaključke.

„Koristili smo mnogo različitih podataka, uključujući forenzičke dokaze sa terena, dokumentaciju koju je sačinila [vojska bosanskih Srba], fotografije iz vazduha, ali i izjave onih koji su preživeli masovna pogubljenja“, kazao je svedok.

Mekloski je od njega zatražio da te različite izvore ilustruje nekim primerima, a Ruez je spomenuo „crtež mašina upotrebljenih nakon masovnog pogubljenja nekoliko Bošnjaka u Orahovcu, kojeg je – uključujući rovokopač i utovarivač – nacrtao Mevludin Orić, jedan od preživelih“.

Suđenje se nastavlja naredne sedmice.

Velma Šarić je saradnica IWPR-a iz Sarajeva.

Location: Bosnia and
Herzegovina

Topic: International Criminal Tribunal for the former
Yugoslavia

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/srebreni%C4%8Dki-istra%C5%BEitelj-ispitan-o-izvorima>